

Juvenil

Memòria amb esgarrifances

■ Andreu Sotorra

Inge Barth-Grözinger (Bad Wildbad, 1950) ha estat vint-i-cinc anys exercint de professora de llengua alemanya i d'història en un institut d'Ellwangen, a la Selva Negra. Allà mateix, en l'època del primer poder nazi, les diferències entre la població ària i un parell d'úniques famílies jueves que hi havia es van aguditzar de seguida.

L'autora, amb un grup d'alumnes, fa quatre anys va començar una investigació sobre la família Levi. Van fer entrevistes amb gent gran de la població, supervivent dels fets, van recollir material d'arxius i van localitzar als Estat Units un dels fills del protagonista.

Erich Levi, un adolescent de família jueva, estudiant del Col·legi Major de la població, bon alumne i amb aspiracions d'arribar a jutge o a advocat, és el protagonista d'un relat que, malgrat que recorre al filtre de la literatura, fa un exercici de memòria històrica sobre una de les etapes més tràgiques de la vella Europa que, més de setanta anys després, encara provoca esgarrifances.

De la mà del protagonista, es reviu un temps de substitució de poder, d'arraconament, menyspreu i persecució per part dels fidels del Tercer Reich contra la minoria jueva. I reflecteix també la indecisió d'altres personatges de la població: la por,

Inge Barth-Grözinger ha sigut professora de llengua al llarg de 25 anys

mirar cap a un altre lloc, rentar-se les mans, entre només una minoria que es manté al costat dels perseguits, malgrat el risc que corren.

Sense parlar del genocidi

La novel·la fuig de parlar del genocidi dels camps d'extermini -l'època és l'anterior a la Segona Guerra Mundial-, però no són només les circumstàncies que envolten el personatge el que la fa atractiva i esgarrapadora sinó també el clima que

s'hi respira, el que el lector sap que passarà després, la descripció de l'indret, la vida i els costums de l'època, la rigidesa jueva i la descoberta per part dels adolescents d'un futur estroncat per la intolerància dels nazis locals. Publicada en traducció castellana, un la voldria veure també en català, àmbit dins el qual, sens dubte, tindria un lloc d'honor entre les novel·les que els últims anys han destapat l'horror del nazisme.*

Algo queda
Inge Barth-Grözinger
Traducció: S. Hernán-Gómez Edebé
Barcelona, 2007
Preu: 18 euros
Pàgines: 328

■ Basada en fets reals, l'autora descriu el commovedor destí d'una família jueva centrada en un personatge adolescent d'una ciutat mitjana de la Selva Negra alemanya, des del moment de l'ascens de Hitler al poder, el 1933, fins que emigren als Estats Units, el 1938.

1 2 3 4 5

Ciència

Naturalistes dels Països Catalans

■ David Bueno

Els humans som curiosos per naturalesa, una característica que en tota la resta de mamífers és exclusiva de les cries però no dels adults, i que la nostra espècie ha convertit en tret distintiu com a garantia de supervivència. És per aquest motiu que des de temps immemorials la natura ens ha resultat motiu d'interès i curiositat. I la primera manera d'aproximar-nos a la natura és observant i descrivint l'entorn que ens envolta. És el que tradicionalment es coneix com història natural, una tradició de coneixement l'objectiu de la qual és la descripció de les plantes, els animals, els minerals, les roques, els fòssils i tota la resta de produccions naturals.

Aquesta és precisament la tasca dels naturalistes, la història dels quals ens ofereix *Els nostres naturalistes*, de Josep Maria Camarasa i Jesús Ignasi Català, una obra eminentment local però d'enorme interès per conèixer l'origen i el desenvolupament de l'estudi de la història natural als Països Catalans. Camarasa és assessor de la secretaria científica de l'Institut d'Estudis Catalans, i Català és professor d'Història de la Ciència a la Universitat Cardenal Herrera.

En aquesta obra, nascuda amb motiu de l'aniversari del naixement de dos dels naturalistes més importants de la història de la ciència, Carl Linné i el comte Buffon, i que es presenta en dos volums agrupats en un estoig, s'explica de manera rigorosa i acadèmica com la tradició naturalista trobà lloc, arrelà i s'escampà pels Països Catalans, des del nostre primer naturalista, Ramon Llull, fins a l'actualitat, amb obres tan representatives com la *Història Natural dels Països Catalans (1984-1992)*. En el decurs dels set capítols de l'obra, curosament presentada i il·lustrada, el lector trobarà com es va assentar la tradició naturalista, quins van ser els inicis de la classificació i la descripció dels elements naturals, en quins viatges naturalistes i en quines teories hem participat, com van ser els debats i les síntesis de coneixements, i com es va passar de l'associacionisme als intents d'institucionalització. Una història inevitablement inacabada, atès que regularment els nostres naturalistes identifiquen ben a prop de casa nostra noves meravelles naturals, com ara fòssils, animals i plantes fins ara desconeguts.*

Els nostres naturalistes (vol. I i II)
Josep Maria Camarasa i Jesús Ignasi Català
Mètode / Universitat de València
València, 2008
Preu: 15 euros

1 2 3 4 5

Poesia

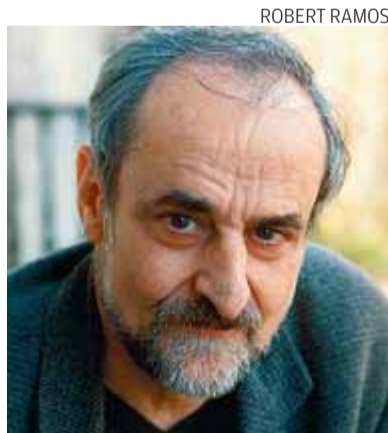
El laberint del cos
Juan Antonio Masoliver Ródenas
Cafè Central / Eumo Vic, 2008
Preu: 15 euros
Pàgines: 46

1 2 3 4 5

Desig, mort, bellesa i temps

■ D. Sam Abrams

Alles portes de la setantena, el conegudíssim escriptor i crític Juan Antonio Masoliver Ródenas ens ha donat *El laberint del cos*, el primer poemari en català. El llibre neix sota un doble signe eliotià. En principi, el retorn al paisatge del Masnou després de 40 anys va provocar la composició del llibre de la mateixa manera que una visita d'Eliot als Estats Units el 1932-1933, la primera vegada en 17 anys, va acabar generant *Quatre quartets*. Després, de la mateixa manera que l'Eliot de *La terra eixorca* ("El més cruel dels mesos és l'abril [...] mescla records i anhels"), Masoliver ha estat víctima de la puixança de la primavera que ha suscitat el discurs del seu nou llibre.

Juan Antonio Masoliver Ródenas ha publicat un poemari en català

El laberint del cos és una llarga reflexió sobre la memòria i la mort, separades pel ressorgiment del desig que imposa la llei plaent del seu vitalisme. El llibre consisteix en 30 po-

emes autònoms, que, a la vegada, es poden considerar seccions d'un sol poema o anotacions d'un dietari poètic portat al llarg d'un mes d'abril.

El laberint del cos és un llibre reflexiu, suggeridor, dramàtic, líric, sensual i despullat. El poeta utilitza subtilment el vers breu per crear un efecte d'intimitat que facilita el descabdellament hipnòtic de les impressions i reflexions que vertebraren el text. Amb un minimalisme tan controlat Masoliver aconsegueix una autenticitat molt notable que és absolutament necessària com a marc del devessall d'idees que trobem al text, idees sobre l'amor, el desig, el temps, la mort, la bellesa, la fragilitat, la identitat, la salvació, la incertesa, el destí... Volem més Masoliver en català!*

ROBERT RAMOS